

Raadsvoorstel

Onderwerp: Advies eerste cluster vergunningaanvragen project Heracless-Groen Staal Tata Steel

Datum collegevergadering	4 november 2025	Ambtenaar	J. Stokman/ODIJ H.J. Fokke
Zaaknummer	2048314	Telefoon	06 1868 4524
Portefeuillehouder(s)	J. Verwoort	E-mailadres	hfokke@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

1. Het Advies eerste cluster vergunningaanvragen project Heracless-Groen Staal Tata Steel vast te stellen.

Samenvatting

Met het project Heracless-Groen Staal wil Tata Steel de staalproductie in de IJmond verduurzamen. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) coördineert de vergunningverlening voor het project, namens de provincie Noord-Holland (PNH) als bevoegd gezag. Het eerste cluster vergunningaanvragen is op 8 augustus 2025 door Tata Steel ingediend bij de OD NZKG. Het gaat om een aanvraag voor de voorbereidende werkzaamheden met betrekking tot Heracless-Groen Staal.

De bevoegde gezagen, waaronder ook Rijkswaterstaat (RWS), toetsen de aanvragen aan de hand van geldende wet- en regelgeving en betrekken daarbij ook het milieueffectrapport (MER). Naar aanleiding van de vergunningaanvragen worden de (wettelijke) adviseurs, waaronder de IJmondgemeenten, door de OD NZKG om advies gevraagd.

De OD NZKG stuurde de IJmondgemeenten op 4 oktober 2025 een adviesverzoek toe, met de vraag om uiterlijk op 28 november 2025 het advies aan de OD NZKG toe te sturen. Samen met de gemeenten Beverwijk en Heemskerk, de OD IJmond en de GGD Kennemerland (gezondheidskundig advies) is er een advies opgesteld. Het college stelt de raad voor dit advies vast te stellen.

Inleiding

Met het project Heracless-Groen Staal wil Tata Steel de staalproductie in de IJmond verduurzamen. Op 27 juni 2025 diende Tata Steel formeel de volgende stukken voor het project Heracless-Groen Staal in bij de Provincie Noord-Holland (PNH) en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG):

- Verzoek aan Gedeputeerde Staten (GS) voor het opstellen van een ontwerp projectbesluit;
- Het milieueffectrapport (MER).

Op 15 augustus 2025 maakte de OD NZKG bekend dat zij Tata Steel op 14 augustus heeft verzocht een gecorrigeerde versie van het MER voor het project Heracless-Groen Staal in te dienen¹. Tata Steel had namelijk zelf geconstateerd dat er aanzienlijke fouten stonden in het MER. Tata Steel heeft op 29 september 2025 een nieuwe versie van het MER ingediend bij de OD NZKG.

Het indienen van deze stukken door Tata Steel is een belangrijke mijlpaal in de procedure voor het project Heracless-Groen Staal. Hiermee start de volgende fase van het proces om alle benodigde vergunningen te krijgen voor de eerste fase van de verduurzaming naar Groen Staal.

In het verzoek van Tata Steel aan GS voor het opstellen van een ontwerp projectbesluit onderbouwt Tata Steel welke planologische wijzigingen van de geldende omgevingsplannen nodig zijn om het project mogelijk te maken. Het is aan GS om met een projectbesluit te bepalen of deze wijzigingen daadwerkelijk worden doorgevoerd. In het MER brengt Tata Steel de milieugevolgen van het project en de impact daarvan op de leefomgeving in beeld. Het MER is daarom het belangrijkste document. Het MER is door Tata Steel openbaar gemaakt op hun website, inclusief een publiekssamenvatting².

In een brief van 1 juli 2025 aan Provinciale Staten licht GS het verdere proces toe³. Hierbij geven we een overzicht op hoofdlijnen.

Met de formele indiening van het verzoek tot het opstellen van het ontwerp projectbesluit en de indiening van het MER eindigt de verkenningsfase om te komen tot een projectbesluit. Hiermee begint de formele beoordelingsfase voor het bevoegd gezag.

In de beoordelingsfase beoordelen PNH, OD NZKG en Rijkswaterstaat (RWS) als bevoegde gezagen eerst of het MER alle relevante (milieu)informatie bevat om het projectbesluit en de eerste vergunningen op te kunnen stellen. Vervolgens worden het projectbesluit en de eerste vergunningen in ontwerp opgesteld. Daarna kan eenieder in een formele zienswijzeprocedure zienswijzen indienen op de ontwerpbesluiten. Het bevoegd gezag betreft deze zienswijzen bij de definitieve besluitvorming over het projectbesluit en de vergunningaanvragen.

Om te zorgen dat het MER voor Heracless-Groen Staal zo adequaat en volledig mogelijk is, stuurden GS van de PNH op 18 juni 2024 een advies⁴ over de benodigde reikwijdte en het detailniveau voor het MER aan de directie van Tata Steel. In dat advies stond dat een gezondere leefomgeving een centrale plek moest krijgen in het MER. In het advies van GS zijn de adviezen van de betrokken wettelijk adviseurs, de ontvangen zienswijzen, het advies van de Commissie MER (een onafhankelijke commissie van experts) en de adviezen uit het rapport 'Gezondheid

¹ <https://tata.odnzk.nl/omgevingsdienst-noordzeekanaalgebied-verzoekt-tata-steel-om-gecorrigeerd-mer/>

² <https://www.tatasteelnederland.com/duurzaamheid/groen-staal-plan/participatie/mer>

³ https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Gezonde_leefomgeving_Milieu/Projecten/Groen_Staal

⁴

https://www.noord-holland.nl/Actueel/Archief/2024/juni/Gezondere_leefomgeving_staat_centraal_in_milieueffectrapport_Tata_Steel

geborgd' van de Expertgroep Gezondheid IJmond betrokken. De IJmondgemeenten gaven, vanuit hun rol van wettelijk adviseur, een uitgebreid advies mee. Dit advies is op 29 februari 2024 door de gemeenteraden in de IJmond vastgesteld en op 5 maart 2024 aan de OD NZKG toegestuurd. De adviezen van de IJmondgemeenten zijn vrijwel allemaal overgenomen. In de hiervoor al genoemde brief van GS van 18 juni 2024 wordt onderbouwd toegelicht welke adviezen wel en niet zijn overgenomen.

Beoordeling verzoek aan GS opstellen ontwerp projectbesluit

Naast de beoordeling van het MER beoordelen GS ook het verzoek van Tata Steel voor het opstellen van het ontwerp projectbesluit. In dit verzoek onderbouwt Tata Steel onder andere welke wijzigingen van de omgevingsplannen met een projectbesluit nodig zijn. Het is aan GS om te besluiten of voor Heracless-Groen Staal met het projectbesluit daadwerkelijk de omgevingsplannen worden aangepast. Relevante wet- en regelgeving en de door GS vastgestelde gewijzigde notitie voornemen behorende bij het project⁵ zijn hierbij de belangrijkste toetsingskaders. PNH verwacht het ontwerp projectbesluit op zijn vroegst in het eerste kwartaal van 2026 ter inzage te leggen voor zienswijzen. Bij de terinzagelegging van het ontwerp projectbesluit worden de IJmondgemeenten om advies gevraagd over het projectbesluit. Dit advies wordt uitgebracht aan GS.

Beoordeling door de OD NZKG van het eerste cluster vergunningaanvragen

De OD NZKG coördineert de vergunningverlening voor het project, namens PNH. Het eerste cluster vergunningaanvragen is op 8 augustus 2025 door Tata Steel ingediend bij de OD NZKG. Het gaat om een aanvraag voor de voorbereidende werkzaamheden met betrekking tot Heracless-Groen Staal.

De voorbereidende fase bestaat uit het verplaatsen van installaties. Dit betreft enerzijds het uit gebruik nemen van bestaande installaties en deze nieuw te bouwen en in gebruik te nemen op een andere locatie, dan wel het letterlijk verplaatsen van bestaande installaties. Concreet gaat het om de volgende werkzaamheden:

- Het plaatsen en in gebruik nemen van een nieuwe oxygashouder inclusief toebehoren zoals ventilatoren (booster fans), oxygasleidingen, een condensaatstelsel en een EIC-room);
- Het plaatsen en in gebruik nemen van een nieuw SA Filter (Secundaire Afzuiging Filter) van Oxystaalfabriek (OSF2) inclusief toebehoren (leidingwerk en een EIC-room);
- Plaatsen en ingebruikname van een marine offloading facility (MOF, een aanvoer- en overslagkade) en een betoncentrale;
- Wijzigingen binnen de Oxystaalfabriek ten behoeve van de voorbereidende werkzaamheden, te weten het verplaatsen van het kiepstoelpuinschap, het (tijdelijk) verplaatsen van een milieu-eiland en het verleggen van een spoorgedeelte;
- Wijzigingen in de indeling op de Waste Management Area (WMA);
- Verplaatsen van transformator T431;
- Verplaatsen van een persluchtstation inclusief toebehoren (leidingwerk);
- Omleggen van stoomleidingen, een nieuwe weegbrug, nieuwe E-ruimtes en verplaatsen van zuurstofbuffers en zuurstofstations;
- Werkzaamheden die op de lay down area's 10B, 10F en contractorpark Chamotteweg gaan plaatsvinden ter ondersteuning aan de bouwactiviteiten;
- Het over beperkte afstand verleggen van enkele bestaande ondergrondse leidingen en kabels;
- Wijzigingen aan bestaande spoorweg op het terrein van Tata Steel; en

⁵ https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Gezonde_leefomgeving_Milieu/Projecten/Groen_Staal

- Wateractiviteiten (aanbrengen verhardingen, lozing niet-verontreinigd hemelwater hiervanaf).

Tata Steel heeft ervoor gekozen om de aanvragen die benodigd zijn voor Heracless-Groen Staal gefaseerd in te dienen. Dit betekent dat de aanvragen voor de bouw van de nieuwe installaties, voor het in gebruik nemen van de nieuwe installaties en de afschakeling van de huidige installaties op een later moment worden ingediend. Op het moment dat deze aanvragen bij de OD NZKG binnen zijn ontvangen de IJmondgemeenten als wettelijk adviseurs hiervoor opnieuw een adviesverzoek.

De bevoegde gezagen, waaronder ook RWS, toetsen de aanvragen aan de hand van geldende wet- en regelgeving en betrekken daarbij ook het MER. Naar aanleiding van de vergunningaanvragen worden de (wettelijke) adviseurs, waaronder de IJmondgemeenten, maar ook de OD IJmond en de GGD Kennemerland, door de OD NZKG om advies gevraagd.

Het MER bij de ingediende vergunningaanvraag zal door de OD NZKG worden getoetst aan de wettelijke vereisten en het advies over de kaders (reikwijdte en detailniveau) voor het MER. Zoals hiervoor al aangegeven hebben de IJmondgemeenten de OD NZKG begin 2024 al geadviseerd over die kaders voor het MER, en zijn die adviezen vrijwel allemaal overgenomen. Dit betekent dat die overgenomen adviezen onderdeel zijn van de beoordeling van het MER door de OD NZKG. Aansluitend op die eerdere adviezen geven de IJmondgemeenten in de nu voorliggende adviesbrief een aantal aanvullende adviezen ten aanzien van het MER mee. Deze komen deels overeen met de adviezen die de GGD Kennemerland in haar adviesbrief heeft opgenomen.

Mede aan de hand van de adviezen van de wettelijk adviseurs stellen de betreffende bevoegde gezagen in een volgende stap ontwerpvergunningen op. Daarna kan eenieder zienswijzen indienen, volgens de huidige planning in het eerste kwartaal van 2026. De zienswijzen worden betrokken bij de definitieve besluitvorming op de vergunningaanvragen. Het is aan de verschillende bevoegd gezagen of de vergunningen daadwerkelijk worden verleend.

Adviesmomenten IJmondgemeenten

Zoals hiervoor aangegeven komen er in de komende periode een aantal momenten aan waarop de IJmondgemeenten om een formeel wettelijk advies wordt gevraagd:

- Een advies ten aanzien van het eerste cluster vergunningaanvragen (adviesverzoek ligt nu voor; ontvangen van de OD NZKG op 4 oktober 2025, de reactietermijn sluit op 28 november 2025);
- Adviezen ten aanzien van andere clusters vergunningaanvragen;
- Een advies over het projectbesluit (op zijn vroegst in het eerste kwartaal van 2026).

Advies IJmondgemeenten ten aanzien van het eerste cluster vergunningaanvragen

Als IJmondgemeenten zijn we in het lopende proces belanghebbenden, en vanuit die rol willen de IJmondcolleges op de daarvoor geëigende momenten reacties geven en adviezen en zienswijzen indienen. We willen dat zoveel mogelijk IJmondiaal doen, en waar mogelijk in samenspraak met de gemeenteraden in de IJmond.

Formeel kan een wettelijk advies door de colleges van de IJmondgemeenten worden vastgesteld. Vanwege de importantie van het project Heracless-Groen Staal willen de colleges de raadsleden in de IJmond echter nadrukkelijk bij het advies betrekken en het advies door de gemeenteraden laten vaststellen.

De OD NZKG stuurde de IJmondgemeenten op 4 oktober 2025 een adviesverzoek toe, met de vraag om uiterlijk op 28 november 2025 het advies aan de OD NZKG toe te sturen. Samen met de gemeenten Beverwijk en Heemskerk, de OD IJmond en de GGD Kennemerland (gezondheidskundig advies) is er een advies opgesteld. Het college stelt de raad voor dit advies vast te stellen.

Beoogd doel en effect van het besluit

Het doel van het besluit is om een onderbouwd advies te geven aan de OD NZKG ten aanzien van het eerste cluster vergunningaanvragen project Heracless-Groen Staal Tata Steel. Daarmee maken we onze mening ten aanzien van deze eerste aanvragen kenbaar. We gaan ervan uit dat de OD NZKG dit advies meeneemt in de beoordeling van de aanvragen.

Argumenten

Voor zowel de voorbereidende fase als de realisatie van het project Heracless-Groen Staal Tata Steel zijn vergunningen nodig op grond van de Omgevingswet. De voorliggende aanvraag heeft betrekking op voorbereidende werkzaamheden, bouw- en milieubelastende activiteiten. Door een advies te geven kunnen we aan de OD NZKG meegeven hoe we hier in het belang van het verbeteren van de leefomgeving, luchtkwaliteit en gezondheid in de IJmond tegenaan kijken.

Alternatieven

Het alternatief is om geen advies toe te sturen. Echter, vanwege het belang van de Groen Staal-plannen voor het verbeteren van de leefomgeving, luchtkwaliteit en gezondheid in de IJmond is het belangrijk om ons advies wel kenbaar te maken.

Risico's

De OD NZKG kan besluiten het advies slechts gedeeltelijk of helemaal niet mee te nemen in de beoordeling van het eerste cluster vergunningaanvragen. De OD NZKG moet het afwijken van het advies wel motiveren.

Programma

Ondernemend en duurzaam Velsen

Kader

Programma Tata Steel 2024-2030

Wettelijke bevoegdheidsbasis voor het nemen van het besluit

Artikel 3:5 Algemene wet bestuursrecht – wettelijk adviseurschap

Artikel Zonder b Wet publieke gezondheid – het bewaken van de gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen

Wettelijk kader

Vanwege de ligging van Tata Steel binnen de gemeentegrens van Velsen is het college van B&W in het kader van de Algemene wet bestuursrecht aangewezen als wettelijk adviseur.

De Omgevingswet en het Omgevingsbesluit schrijven voor dat het bevoegd gezag in bepaalde gevallen advies moet vragen voor het een vergunning of een maatwerkvoorschrift verleent. Soms is er ook instemming van dat adviesorgaan nodig voor het nemen van een besluit.

Burgemeester en wethouders (B&W) zijn (als zij niet zelf bevoegd gezag zijn) adviseur voor een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Instemmingsrecht geldt niet voor projecten van provinciaal belang zoals het project Heracless. Zie de artikelen 4.20 en 4.23 van het Omgevingsbesluit.

OD NZKG verwerkt het advies in zijn besluit. Het geeft in de motivering van het besluit aan wat het advies was. Als OD NZKG afwijkt van het advies, moet het zorgvuldig motiveren waarom. Dit staat in artikel 3:50 Awb.

Participatie en inspraak

Tijdens de IJmondiale raadsinformatiebijeenkomst op woensdag 12 november 2025 informeren we de raadsleden in de IJmond over de inhoud van ons advies ten aanzien van het eerste cluster vergunningaanvragen.

Financiële consequenties

Geen

Uitvoering van besluit

Na het vaststellen van het advies door de raad zal deze direct aan de OD NZKG worden toegestuurd.

De raadsvergaderingen in Beverwijk en Velsen vallen binnen de adviesperiode, de raadsvergadering in Heemskerk vindt pas na het aflopen van de adviesperiode plaats. Daarom wordt in de adviesbrief vanuit Beverwijk en Velsen (te versturen uiterlijk op vrijdag 28 november 2025) aangegeven dat er op vrijdag 12 december 2025 mogelijk nog een aanvulling vanuit Heemskerk volgt.

Bijlagen - onderdeel uitmakend van het besluit

- Adviesbrief eerste cluster vergunningaanvragen project Heracless-Groen Staal Tata Steel
- Adviesverzoek OD NZKG inzake eerste cluster vergunningaanvragen project Heracless-Groen Staal Tata SteelLink naar Milieueffectrapport (MER) project Heracless-Groen Staal Tata Steel:

<https://www.tatasteelnederland.com/duurzaamheid/groen-staal-plan/participatie/mer>. Het MER is een bijlage bij het eerste cluster vergunningaanvragen

- Vergunningaanvraag: bijgevoegd zijn vier bijlagen over de vergunningaanvraag. Achterliggend zijn er nog meer dan 90 bijlagen bij de vergunningaanvraag gevoegd. Deze zijn te vinden in de map Dossiers in NotuBiz. De aanvraag is nog niet volledig. Strijdigheden die nu nog in de aanvraag zitten zullen uiteindelijk worden weggenomen met het projectbesluit

Bijlagen - bijgevoegd als achtergrondinformatie

Geen

Burgemeester en wethouders van Velsen,

De secretaris,

D. Veurink

De burgemeester,

F.C. Dales